

§ 16. ӨШЕКЕЙ, ИНТЕРЬЕР ЭЛЕМЕНТІ РЕТІНДЕГІ ӨСІМДІК

7 сынып

Үй мәдениеті

Өсімдік, сән және интерьер

Мақсаты: 7.2.5.1

7.3.3.1

Интерьер
Интерьер
Interior

1. Эстетикалық қабылдау мен түстік үйлесімділікті сипаттай және бағалай отырып, интерьер суреттемелерін салыстырыңдар.

2. Үйлесімді таңдалған бөлме өсімдіктері түрлі стильдегі интерьер дизайнын айрықша көрсетеді ме?

Гүлсауыт
өсімдіктерінен
жасалған композиция

Террариум

Бөлме бағы

Еденде, үстел үстінде, үйкекте

Бөлмені безендіру үшін үйде өсетін өсімдіктерді таңдамас бұрын олардың міндетін, жалпы безендіруді, сонымен қатар терезелердің саны мен орналасуын ескерген жөн. Өсімдіктер жиһаздармен, бөлменің түстік шешімімен үйлесімді болуы керек. Сонымен қатар оларға жайлы жағдай жасалуы қажет. Осындай жағдайда ғана гүлдер біздерді қуанытып, үйімізде ерекше микроклимат туғыза алады.

Бөлме гүлдерін үш топқа бөлуге болады: *жарықсүйгіштер* (кактустар, колеустар, эвкалипттер); *көлеңкеге төзімді өсімдіктер* (қырыққұлақтар, шырмауық, бөлмелік жүзім (циссус) және орташа жарықты қажет ететін өсімдіктер – *көлеңкесүйгіштер* (бегониялар, жауқазындар, традесканциялар).

Өсімдіктерді орналастыру кезінде олардың сәндік-көркемдік құндылығы мен өзіндік ерекшелігін ескерген жөн.

Адамдар өсімдіктер өсірумен ежелден бері айналысып келеді. Мысыр пирамидаларында фикус, құрма ағашы, ақгүл және басқа да сәндік өсімдіктердің тұқымдары мен жапырақтары табылған.

Бөлмені гүлдермен безендіру арқылы кеңістікті визуалды түрде кеңейтуге және үлкейтуге, бөлмені түрлі функционалды аймақтарға бөлуге болады. Интерьерде бөлмелік өсімдіктер мен табиғи материалдардан жасалған бұйымдар (қабырғаға ілетін кашпо, картиналар, панно) жайлы жағдай жасап, үйге ерекше сән береді.

Минимализм және қарапайымдылық – бөлмені өсімдіктермен безендіру кезінде ұстанатын ең негізгі ережелер.

Интерьерді безендіру үшін бөлме өсімдіктері немесе тірі гүлдер ғана емес, сонымен қатар құраған бұтақтар мен жапырақтар, бонсай қолданылады.

Бонсай жапон тілінен аударғанда «подноста өсетін өсімдік» деген мағынаны білдіреді.

Ерекше керамикадан жасалған жайпақ төрелкеде өсем құрастырылған аласа ағаштар интерьерді безендіріп, ауаны тазартады, таптырмас сыйлық болады.

Аласа ағаштар – бонсай

Аласа ағаштар өсіру өнері 2 000 жылдан астам уақыттан бері бар және әлі де сәнді болып саналады.

Бонсай Жапон еліне Қытайдан келген. Императорлардың бірі кезінде өзінің кеңесшілеріне жеке бөлмеде өз империясының барлық өзен, тау, қала, тіпті ағаштарымен қоса моделін жасауын бұйырады. Аңыз бойынша, осылайша бонсай өнері пайда болған.

Әуелде бонсай тек Қиыр Шығыс елдерінде белгілі болған, алайда, XX ғ. басында әуесқой еуропалықтар кішкентай ағаштардың алғашқы үлгілерін Лондон мен Парижге әкелген. Дәл сол жерлерден бұл өнер барлық Еуропаға тараған.

Икебана да интерьердегі тамаша өшекейдің бір түрі бола алады.

Икебана – гүл шоқтарынан немесе жас бұтақтардан арнайы ыдыстарда композиция құру және оларды интерьерде орналастыру өнері.

Оның құрамына тірі гүлдер, бұтақтар, шөптер, жапырақтар, тұқымдар пайдаланылады. Әдетте, икебана бірнеше сағат немесе күн, ал ең төзімділері бір жыл уақыттай тұрады.

Икебананың отаны Үндістан болып есептелгенімен, бұл өнер VI ғасырда Жапонияда пайда болған. Жапондықтар гүлшоғын жасау өнерінің ерекше түрін, өз белгісі мен терең мағынасы бар бүтіндей бір философияны ойлап тапты.

Икебана – «гүлдердің екінші өмірі» немесе «өсімдіктердің қайта тірілуі». Икебананың пайда болуы туралы аңыз қарапайым. Бірде будда монахтары найзағай сындырған бұтақтар мен жапырақтарды жинап алып, оны Будда мүсінінің аяғының астына тарту ретінде әкеліп, былай дейді: «Бәріне мейірім-шапағатың болсын! Найзағай сындырғандарды тірілте гөр». Будда бұл тарту-өтінішке жақсы ниетпен қараған тәрізді, себебі бұл үдеріс енді дәстүрге айналды.

Материалдың өзіндік, табиғи әсемдігін анықтау арқылы қол жеткізуге болатын талғаулы қарапайымдылық – икебана негізінде жататын қағида.

Жоспарланған интерьерді сәндеуге және безендіруге арналған өсімдіктерді пайдаланып, балалар бөлмесінің (қонақ бөлмесі, асүй) сәндік элементін жасаңдар.

1. Дизайнер рөлінде сәндік ретінде таңдап алынған өсімдіктермен үйлестіре 2D форматтағы болжалды интерьер эскизін жасаңдар.

2. Флорист рөлінде өсімдіктерді (икебана, панно, коллаж және т. б.) қолдана отырып, интерьердің 3D форматтағы декорациясын құрыңдар.

3. Өз идеяларыңды жүзеге асыру барысында қолданған әдістер мен тәсілдерді талқылай және сипаттай отырып, өз жұмыстарыңмен таныстырыңдар.

Жоспарланған интерьерді сәндеуге және безендіруге арналған өсімдіктерді пайдалана отырып, сәндік элементін жасаңдар

Материалдар мен құрал-жабдықтар: асқабақ, жапырақсыз тармақталған бұтақ, шеттен бұтағы, бүршіктер, келтірілген жапырақтар, термопистолет, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарына арналған жылтырақ.

Асқабақтың түбін тегістеп кесіңдер, жоғары жағынан шағын тесік жасап, дәнінен тазартыңдар.

Шетеннің келтірілген жапырақтары мен кішкентай бұтақтарын негізгі бұтақтың бірнеше жеріне желіммен жапсырыңдар.

Композицияны толықтыру үшін үстел үстіне жапырақтар мен талшыннан төсеме жасап, үстіне икебананы қойыңдар.

Үй мәдениет

Тапсырма

1. Аталмыш тақырыпты зерделеу барысында қандай жаңа білім алдыңдар?
2. Өз бөлмелеріңнің (пәтер үй) интерьерінде нені өзгертер едіңдер?

САНИТАРЛЫҚ-ГИГИЕНАЛЫҚ ТАЛАПТАР

